

Raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych

w sprawie przygotowania wniosku do Rady Miejskiej
o wyznaczenie obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji dla przyszłego
Gminnego Programu Rewitalizacji
Dąbrowa Górnicza 2035

WPROWADZENIE

Wydział Rozwoju, Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestorów skierował do Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza pismo z prośbą o zgodę na przeprowadzenie konsultacji społecznych dotyczących przygotowania wniosku do Rady Miejskiej o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla przyszłego Gminnego Programu Rewitalizacji Dąbrowa Górnicza 2035. Prezydent Miasta wyraził zgodę na przeprowadzenie procesu oraz wyznaczył Wydział Rozwoju, Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestorów oraz Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej do jego przeprowadzenia.

INFORMACJA O DZIAŁANIACH PODJĘTYCH W RAMACH KONSULTACJI WRAZ Z OMÓWIENIEM ZASTOSOWANYCH NARZĘDZI KONSULTACYJNYCH

Konsultacje społeczne prowadzone były na podstawie Zarządzenia Nr 66.2024 Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza z dnia 31.05.2024 r. w sprawie: przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących przygotowania wniosku do Rady Miejskiej o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla przyszłego Gminnego Programu Rewitalizacji Dąbrowa Górnicza 2035 /z późn.zm/.

Konsultacje prowadzone były w następujących formach:

a) zbierania opinii poprzez ankietę internetową,

b) zbierania uwag podczas otwartych spotkań z mieszkańcami:

- 6 czerwca 2024 r., podczas wydarzenia: Dąbrowskie Targi Pracy – Fabryka Pełna Życia,
- 7 czerwca 2024 r., podczas Dnia Sąsiada na ulicy Łącznej,
- 16 czerwca 2024 r., podczas Dnia Chemika w Ząbkowicach,
- 17 czerwca 2024 r., w punkcie informacyjnym na Targowisku Miejskim przy ulicy Poniatowskiego,
- 25 czerwca 2024 r., podczas otwartego spotkania z radnymi i mieszkańcami w Sali Sesyjnej Urzędu Miejskiego przy ul. Granicznej 21,
- 29 czerwca 2024 r., w punktach informacyjnych: na Pogorii III oraz w Parku Zielona

Konsultacje społeczne trwały od 6.06.2024 r. do 15.07.2024 r.

Komórką odpowiedzialną za merytoryczny zakres konsultacji był Wydział Rozwoju, Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestorów (osoba odpowiedzialna: Agnieszka Rękowicz, Starszy Inspektor Wydziału Rozwoju, Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestorów; tel.: 32 300 75 06; mail: arekowicz@dg.pl)

Koordynacja zadań z zakresu działań informacyjnych i technicznych – pracownicy Wydziału Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej.

AKCJA INFORMACYJNA

Akcja informacyjna dot. konsultacji społecznych poprzedzona została wydaniem Zarządzenia Nr 66.2024 Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza z dnia 31.05.2024 r. w sprawie: przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących przygotowania wniosku do Rady Miejskiej o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla przyszłego Gminnego Programu Rewitalizacji Dąbrowa Górnicza 2035 /z późn.zm/.

Akcja informacyjna rozpoczęła się publikacją informacji o konsultacjach w następujących źródłach przekazu:

- Biuletynie Informacji Publicznej
<https://www.bip.dabrowa-gornicza.pl/18094/dokument/181615>
- Dąbrowskiej Platformie Konsultacji Społecznych oraz w mediach społecznościowych
http://konsultacje.idabrowa.pl/aktualnosci/20240605/700/wypowiedz_sie_w_temacie_obszarow_zdegradowanych_i_obszarow_rewitalizacji.html

INFORMACJE O ZEBRANYCH OPINIACH I REKOMENDACJACH MIESZKAŃCÓW

Informacje zaprezentowano w załączniku nr 1 do dokumentu.

INFORMACJA O SPOSOBIE USTOSUNKOWANIA SIĘ PREZYDENTA MIASTA DO ZEBRANYCH OPINII WRAZ Z UZASADNIENIEM

Nie dotyczy.

Prezydent Miasta

Marcin Bazylak

Załącznik nr 1 do Raportu z przeprowadzonych konsultacji społecznych w sprawie przygotowania wniosku do Rady Miejskiej o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla przyszłego Gminnego Programu Rewitalizacji Dąbrowa Górnicza 2035.

Przebieg i wnioski z partycypacji społecznej na etapie konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Partycypacja społeczna zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku z późniejszymi zmianami to przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Aby skutecznie prowadzić procesy rewitalizacyjne należy w szczególności rozpoznać potrzeby i oczekiwania interesariuszy rewitalizacji, co było celem przeprowadzonych konsultacji.

Przebieg partycypacji społecznej

Poza ankietowym badaniem opinii mieszkańców, które opisano poniżej, wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji posłużyły również inne formy partycypacji społecznej, bazujące na bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami Dąbrowy Górniczej i osobami, które ją odwiedzają, a także z przedsiębiorcami.

Do promowania rewitalizacji wykorzystano wydarzenia organizowane w mieście oraz tworzono tymczasowe punkty informacyjne i przygotowano otwarte spotkanie informacyjne. Wydarzenia i miejsca wybrano w taki sposób, by dotrzeć do możliwie najszerszej grupy interesariuszy rewitalizacji, uwzględniając ich wiek, zainteresowania czy też miejsce zamieszkania. Informacja dotycząca możliwości wzięcia udziału w procesie partycypacyjnym była każdorazowo opracowywana zgodnie z wytycznymi wspomianej wyżej ustawy o rewitalizacji [Ustawa, 2015]. Głównym nośnikiem bieżących wiadomości w tym zakresie były profil w mediach społecznościowych (Facebook: Rewitalizujemy – Dąbrowa Górnicza, Invest in DG, Miasto Dąbrowa Górnicza) oraz strona internetowa Dąbrowskich Konsultacji Społecznych.

Kluczowymi wydarzeniami zapewniającymi partycypację społeczną na etapie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji były:

- Street Style Party na ul. 3 Maja, 18 maja 2024 r.
- obchody Dnia Dziecka w Pałacu Kultury Zagłębia, 2 czerwca 2024 r.
- Dąbrowskie Targi Pracy na terenie Fabryki Pełnej Życia, 6 czerwca 2024 r.
- Dzień Sąsiada na ul. Łącznej, 7 czerwca 2024 r.
- obchody Dnia Chemika w Żąbkowicach, 16 czerwca 2024 r.
- zorganizowanie punktu informacyjnego na Plantach przy Targowisku Miejskim, 17 czerwca 2024 r.
- otwarte spotkanie z mieszkańcami i Radnymi w Urzędzie Miejskim, 25 czerwca 2024.
- zorganizowanie punktu informacyjnego przy moło na Pogorii III, 29 czerwca 2024 r.
- zorganizowanie punktu informacyjnego w Parku Zielona, 29 czerwca 2024 r.
- spotkanie z przedsiębiorcami związanymi z Targowiskiem Miejskim, 9 lipca 2024 r.
- mini-warsztaty z podopiecznymi Fundacji Godne Życie, 17 lipca 2024 r.

Po opracowaniu projektu Uchwały Rady Miejskiej dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, zgodnie z postanowieniami Ustawy o rewitalizacji [Ustawa, 2015], ogłoszone zostaną konsultacje społeczne w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej,
- zbieranie uwag ustnych do protokołu w Wydziale Rozwoju, Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestorów w Urzędzie Miejskim,

- spotkanie otwarte.

Wnioski z partycypacji społecznej

Rozmowy przeprowadzone z mieszkańcami Dąbrowy Górniczej dostarczyły cennych informacji na temat ich opinii i ocen dotyczących życia w mieście. Ich wyniki pozwoliły dodać aspektu jakościowego przedstawionym wcześniej analizom ilościowym prowadzonym na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W przeważającej większości przypadków mieszkańcy pozytywnie oceniali Dąbrowę Górniczą, podkreślając wygodę życia i dostępność usług w pobliżu miejsca zamieszkania. Szczególnie pozytywne opinie dotyczyły dzielnic śródmiejskich, gdzie mieszkańcy doceniali bliskość sklepów, placówek medycznych oraz innych instytucji użyteczności publicznej.

Wielu mieszkańców zauważyło pozytywne zmiany infrastrukturalne, jakie zaszły w ostatnich latach. Dotyczyły one głównie ulepszeń w zakresie komunikacji oraz dbałości o zieleń i tereny rekreacyjne czy też ogólną estetykę miasta. Szczególnie dobrze oceniono działania na rzecz terenów wokół Pogorii, Parku Zielona oraz Fabryki Pełnej Życia.

Jednym z interesujących tematów okazało się Targowisko Miejskie. Opinie na jego temat były bardzo podzielone. Z jednej strony, uznaje się je za zaniedbane i niewykorzystujące pełnego potencjału miejsca i tradycji. Z drugiej strony, osoby korzystające z targowiska niekoniecznie oczekują jego radykalnej zmiany. Wiele osób wyrażało dylemat dotyczący tego, jak poprawić funkcjonowanie targowiska, nie niszcząc jednocześnie jego dotychczasowych zalet. Warto podkreślić, że kwestia targowiska nie jest tematem powszechnie podnoszonym przez społeczność lokalną. Natomiast przedsiębiorcy z nim związani zwracają uwagę na zagadnienia takie jak: dywersyfikacja funkcji targowiska (np. stworzenie strefy gastronomicznej) i wydłużenie sezonowości, poprawa estetyki i zagospodarowania przestrzeni oraz dostęp do miejsc parkingowych, a także poprawa modelu zarządzania targowiskiem.

Mieszkańcy Dąbrowy Górniczej rzadko wskazywali na problemy dotyczące całych osiedli czy dzielnic, koncentrując się raczej na konkretnych miejscach. Wśród nich często wymieniano potrzebę aktywizacji ulicy 3 Maja. Jednakże, znalezienie konkretnego pomysłu na ożywienie tej ulicy nie jest łatwe, zwłaszcza w kontekście rozwijającej się strefy rozrywki w pobliskiej Fabryce Pełnej Życia. Pogląd ten pojawia się dość często. Ponadto część mieszkańców bloków przylegających do ul. 3 Maja jest zadowolona z tego, że nie ma na niej działalności zaburzających spokój nocny lub zwiększających ryzyko chuligaństwa.

Za problematyczne uchodzi również skupisko mieszkań socjalnych przy ulicy Łącznej, choć nie pojawiają się konkretne pomysły na jego poprawę, poza ogólnymi sugestiami dotyczącymi aktywizacji mieszkańców i działań resocjalizacyjnych.

W rozmowach wskazywano na negatywne oddziaływanie dużych zakładów przemysłowych, szczególnie w odniesieniu do Strzemieszyc i Ząbkowic. Mieszkańcy tych dzielnic zwracali uwagę na problem zanieczyszczeń oraz innych uciążliwości związanych z bliskością przemysłu.

W odniesieniu do Ząbkowic, wielu mieszkańców Dąbrowy Górniczej popiera działania na rzecz kompleksowej rewitalizacji tej dzielnicy. Choć sami mieszkańcy Ząbkowic dostrzegają pewne pozytywne zmiany, nadal jest wiele do zrobienia. Podobnymi opiniami dzielili się

mieszkańcy osiedla przy ul. Robotniczej/Dubois, którzy wskazywali, że najgorsze czasy osiedle ma już za sobą, ale wciąż napotykają na mniejsze niedogodności.

Osoby w średnim wieku i starsze, generalnie uznają Dąbrowę Górniczą za atrakcyjne miejsce do życia, z którym zamierzają się związać na stałe. Młodsze osoby nie podzielają jednak tego entuzjazmu w równym stopniu. Wydaje się, że dotyczy to ogólnej atrakcyjności miast Zagłębia Dąbrowskiego i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Mimo to, Dąbrowa Górnicza jest postrzegana jako dobre miejsce dla młodych ludzi, jeśli zdecydują się oni na pozostanie w regionie. Aby zachęcić ich do zakotwiczenia się w mieście, mieszkańcy rekomendują dalsze inwestycje w estetykę miasta, infrastrukturę spędzania czasu wolnego oraz rozwijanie oferty edukacyjnej i związanej z opieką nad dziećmi. Ważne jest również podtrzymanie pozytywnego trendu na rynku pracy, który odnotowano w ostatnich latach.

W wypowiedziach mieszkańców nie eksponowano problemów takich jak brak bezpieczeństwa, ubóstwo czy znaczące niedogodności w miejscu zamieszkania lub znalezieniu zatrudnienia. Sugeruje to, że w powszechnej świadomości te problemy nie odbiegają od bieżącej sytuacji w kraju.

Podczas wydarzeń organizowanych w weekendy często spotykano osoby przyjeżdżające spoza Dąbrowy Górniczej. Wyrażały one opinie, że preferują spędzanie wolnego czasu w przestrzeniach publicznych Dąbrowy Górniczej, mimo że mają dostęp do oferty swoich własnych miejsc zamieszkania.

Zebrane opinie mieszkańców Dąbrowy Górniczej wskazują na wiele pozytywnych aspektów życia w mieście, w szczególności związanych z infrastrukturą i jakością życia w centralnych dzielnicach. Istnieją jednak obszary wymagające dalszych działań i inwestycji, zwłaszcza w kontekście rewitalizacji problematycznych miejsc oraz zwiększenia atrakcyjności miasta dla młodego pokolenia.

Wyniki ankietowego badania opinii

Jedną z zastosowanych w konsultacjach społecznych metod partycypacyjnych była ankieta skierowana do mieszkańców, ale również innych odwiedzających i znających Dąbrowę Górniczą. W ankiecie zadane zostały pytania o ocenę własnego miejsca zamieszkania w mieście, o opinię dotyczącą najbardziej problemowych obszarów miasta, a także o priorytetowe projekty rewitalizacyjne i o organizacje, które zdaniem respondentów do tej pory wykazują się największą aktywnością w szerokim spektrum inicjatyw społecznych.

Ankiety można było wypełniać końcem maja i w czerwcu 2024 r. drogą elektroniczną lub w wersji papierowej w jednostkach miejskich lub podczas wydarzeń, gdzie zorganizowano punkty konsultacyjne.

Zebrano 1047 wypełnionych ankiet, które tylko w nieznaczej części nie zostały kompletnie uzupełnione w zakresie pytań dotyczących oceny miejsca zamieszkania i wskazania obszarów problemowych. W tych aspektach błąd statystyczny dla uzyskanej próby, w odniesieniu do liczby mieszkańców Dąbrowy Górniczej będących w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym wynosi 3%. Z kolei najtrudniejsze dla respondentów było wskazanie organizacji już aktywnych w mieście i sprzyjających rewitalizacji. Tę część najczęściej pomijali lub podawali zdawkowe informacje wskazujące na kluczową rolę samorządu lokalnego.

Wśród respondentów znalazło się więcej kobiet niż mężczyzn (K=71,5%; M=26,1%; 2,4% nie podało płci) co jest zjawiskiem powszechnym w dobrowolnych badaniach ankietowych, zweryfikowanym badaniami naukowymi.

Struktura wiekowa respondentów była następująca: po równo 6,4% stanowili ankietowani z grup poniżej 18 roku życia oraz w wieku 18-26 lat; 11,6% respondentów było w wieku 27-35 lat; 69,7% w wieku 36-60 lat; a 5,9% miało więcej niż 60 lat.

76,7% respondentów określiło siebie jako pracujących; 7,4% jako uczniów a 1,3% jako studiujących. 5% wskazało, że należy do grupy emerytów; 4,9% do bezrobotnych a 1,4% do rencistów. Pozostali ankietowani (3,2%) przypisali się do kilku grup, przy czym większość z nich określiła się jako pracujący-studenci lub jako pracujący-emeryci.

Ocena własnego miejsca zamieszkania

Na pytanie dotyczące oceny dzielnicy, w której zamieszkują, odpowiedziało 990 respondentów. Własne miejsce zamieszkania było oceniane przez uczestników ankiety przez pryzmat dziesięciu opisanych poniżej cech, z wykorzystaniem pięciopunktowej skali oceny. Odpowiedzi mieszkańców poszczególnych osiedli są dość mocno zróżnicowane, stąd też niewiele wnosiliby ich uśrednianie w skali miasta. Zauważyć można, że wspólną charakterystykę na pewnym poziomie uogólnienia mają osiedla położone w części silnie zurbanizowanej, drugą grupę stanowią osiedla przylegające do największych terenów przemysłowych, a trzecią pozostałe obszary podmiejskie. Dla pokazania przybliżonego wyniku dla całego miasta, testem statystycznym zbadano rozkład odpowiedzi. Nie ma on cech rozkładu normalnego, czyli kolejne cechy są w głównej mierze oceniane lepiej lub gorzej niż przeciętnie. Do najważniejszych obserwacji należy zaliczyć następujące:

- W zakresie wskazań dotyczących tego, czy respondentom „dobrze się mieszka”, większość odpowiada pozytywnie. Obserwacja ta pozostaje w zgodności z wynikiem dla wskaźnika zagregowanego (uwzględniającego wszystkie badane cechy).
- Odnośnie do aktywności mieszkańców i organizowania przez nich wydarzeń oraz innych inicjatyw, dominowały odpowiedzi negatywne.
- W kwestii łatwości załatwiania codziennych spraw, widoczny jest duży rozdźwięk między dzielnicami miejskimi i podmiejskimi; pojawiają się skrajne obserwacje pozytywne i negatywne.
- Przyjazność dla młodych ludzi i dzieci jest oceniana raczej pozytywnie, natomiast odwrotne opinie dotyczą przyjazności dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami.
- Estetyka i uporządkowanie miasta są częściej oceniane nieco poniżej przeciętnej.

W układzie osiedli, w ankiecie wzięło udział średnio 1,30% ($\pm 0,66\%$) mieszkańców w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. W tym schemacie odniesienia, niedoreprezentowane są osiedla: Okradzionów, Reden-Adamiecki, Błędów, Kasprzak, Tworzeń. Natomiast nadreprezentowane są: Ząbkowice, Łęka, Mydlice Południowe, Trzebiesławice, Tucznawa-Bugaj-Sikorka oraz Marianki. Nie uzyskano odpowiedzi z liczącego 185 mieszkańców osiedla Kuźniczka Nowa. W reprezentacji mapowej dokonano zatem uśrednienia w ramach dzielnicy Okradzionów.

Jakość zamieszkania

Ogólne odczucie co do jakości zamieszkania zbadano prosząc o wskazanie, czy na obszarze danego osiedla „dobrze się mieszka”. Odpowiedzi respondentów są zgodne z wnioskami wynikającymi z innych aktywności partycypacyjnych prowadzonych na potrzeby niniejszej diagnozy – mianowicie, dominują pozytywne opinie o poszczególnych osiedlach Dąbrowy Górniczej, a żadne z nich nie jest oceniane radykalnie źle. Najlepiej oceniane są obszary śródmiejskie oraz podmiejskie osiedla wschodnie i północne, gorzej dzielnice w sąsiedztwie dużych terenów przemysłowych. Na tle całego miasta najgorzej wypadają Łosień oraz Strzemieszyce Małe, jednak zbliżone opinie dotyczą również osiedli Tucznawa-Bugaj-Sikorka, Ząbkowice, Młodych Hutników oraz Piekło.

Oddolne aktywności

Gorzej niż w odniesieniu do jakości zamieszkania wypada samoocena w zakresie oddolnych aktywności mieszkańców. Aktywność społeczna okazała się jednym z najsłabiej ocenianych czynników weryfikowanych w ankiecie. Poza dzielnicą Trzebiesławice, respondenci wypowiadali się negatywnie lub co najwyżej neutralnie.

Lokalna przedsiębiorczość

W zakresie siły lokalnej przedsiębiorczości, czyli tego jak prosperują lokalne firmy i sklepy, przeważały opinie dość neutralne. Jednakże w części osiedli śródmiejskich (Mydlice Południowe, Reden-Adamiecki, Reden, Staszic, Kasprzak) oraz w Trzebiesławicach postrzeganie tego zagadnienia było nieco bardziej pozytywne. Z kolei negatywne opinie przeważały w Mariankach, Antoniowie, Piekło, Tucznawie-Bugaju-Sikorce, Łazach Błędowskich, Okradzionowie, Łośniu i Strzemieszycach Małych; a bardzo złe w Ratanicach i Rudach.

Łatwość załatwiania codziennych spraw

Podział na osiedla śródmiejskie i podmiejskie jest wyraźnie widoczny w ocenie tego, na ile w miejscu zamieszkania można z łatwością załatwiać bieżące sprawy życia codziennego. Osiedla centralne uzyskały w opiniach respondentów dobre oceny. Z kolei najgorzej, zdecydowanie negatywnie, ocenione zostały: Marianki, Piekło, Strzemieszyce Małe oraz Rudy.

Przyjazność miejsca

Opisywana powyżej łatwość załatwiania codziennych spraw w dużym stopniu koreluje z oceną przyjazności miejsca. W grupie czynników z nią związanych, najczęściej dobrze wypadają osiedla śródmiejskie.

Za osiedla najbardziej przyjazne dla młodych ludzi uważane są: Łęknice, Reden, Staszic, Podlesie, Manhattan, Broadway, Kasprzak i Górka Gołonoska. Najsłabsze oceny zdobyły: Antoniów, Piekło, Tucznawa-Bugaj-Sikorka, Łosień, Strzemieszyce Małe i Strzemieszyce Wielkie.

Jako przyjazne dla osób aktywnych zawodowo wskazano: Ratanice, Zieloną-Korzeniec-Dziwiąty, Łęknice, Śródmieście, Mydlice Północne, Reden-Adamiecki, Reden, Manhattan, Broadway, Kasprzak i Górkę Gołonoską. Zaś najmniej przyjazne są: Piekło, Osiedle Młodych Hutników oraz Łosień.

Seniorom i osobom ze szczególnymi potrzebami, udogodnia – zdaniem respondentów – zapewniają nieliczne osiedla. Pozytywny odbiór w tym zakresie dotyczył tylko Ratanic, Łęknice, Podlesia, Manhattanu oraz Kasprzaka. Pozostałe osiedla były oceniane neutralnie lub negatywnie, przy czym najgorzej oceniono Marianki i Osiedle Młodych Hutników.

Estetyka, bezpieczeństwo i ekologia

W samoocenie dotyczącej miejsca zamieszkania, mieszkańcy Dąbrowy Górniczej niezbyt dobrze ocenili estetykę i uporządkowanie swoich osiedli. Przeważały opinie neutralne i negatywne. Pozytywne przeważały jedynie w odniesieniu do osiedli: Staszic, Podlesie, Manhattan i Rudy.

Lepiej oceniano bezpieczeństwo na osiedlach. W większości przypadków dominowały oceny pozytywne lub neutralne. Przewaga ocen negatywnych dotyczyła tylko dwóch osiedli, tj. Tworznia oraz Strzemieszyc Małych. Z kolei najlepsze oceny uzyskano dla osiedla Piekło.

Natomiast w ocenie tego na ile dane osiedle jest zdaniem respondentów ekologiczne, zauważyć można kilka prawidłowości. Neutralnie oceniane były osiedla śródmiejskie, a negatywnie osiedla sąsiadujące z terenami ArcelorMittal Poland S.A. Pomiędzy nimi kształtuje się (nieciągły) pas osiedli uznawanych za ekologiczne: Antoniów – Piekło – Łęknice – Górka Gołonoska – Manhattan i Kasprzak – Staszic. Dość oczywistym jest, że czynnik ekologiczny został również pozytywnie oceniony w najbardziej zewnętrznych osiedlach, tj. Trzebiestawicach, Mariankach, Rudach, Łazach Będowskich i Będowie.

Wskaźnik zagregowany

Wyniki obliczonego na podstawie powyższych cech wskaźnika zagregowanego wskazują na to, że wg podziału Jenksa grupę najlepiej plasującą się w samoocenie mieszkańców poszczególnych osiedli Dąbrowy Górniczej tworzą (w kolejności od najwyższej wartości wskaźnika): Kasprzak, Manhattan, Reden, Górka Gołonoska i Łęknice. Kolejna grupa to: Staszic, Śródmieście, Broadway, Mydlice Północne, Trzebiestawice, Mydlice Południowe, Podlesie, Gołonóg, Zielona-Korzeniec-Dziewiąty, Reden-Adamiecki, Aleje, Ratanice oraz Okradzionów. Do grupy trzeciej zakwalifikowały się: Rudy, Antoniów, Będów, Stara Dąbrowa, Ujejsce, Stary Gołonóg, Łęka, Tworzeń i Łazy Będowskie. Pozostałe osiedla zostały przypisane do grupy najslabiej ocenianej, którą tworzą: Ząbkowice, Marianki, Piekło, Strzemieszyce Wielkie, Osiedle Młodych Hutników, Tucznowa-Bugaj-Sikorka, Łosień oraz Strzemieszyce Małe.

Wskazanie osiedli problemowych

Istotną część badania ankietowego stanowiła sekcja poświęcona identyfikacji miejsc problemowych. Każdy respondent mógł wskazać do trzech osiedli, które w jego odczuciu wymagają poprawy. Uzyskano odpowiedzi od 1043 respondentów, przy czym 56 osób wskazało, że żadne z osiedli nie wymaga poprawy, 313 osób wybrało tylko jeden obszar, a 234 osoby dwa obszary.

Osiedla, które wymieniano najczęściej (liczba wskazań przewyższająca odchylenie standardowe dla zbioru) to: Ząbkowice, Strzemieszyce Wielkie, Śródmieście, Stary Gołonóg oraz Gołonóg. Natomiast najrzadziej (liczba wskazań niższa niż odchylenie standardowe dla zbioru) zwracano uwagę na: Rudy, Kuźniczkę Nową i Marianki.

Odnosnie do wskazywanych osiedli problemowych, respondenci oznaczali cechy, z którymi kojarzą im się wybrane przez nich obszary.

- A. Wyludnianie
- B. Starzenie się społeczeństwa
- C. Ubóstwo
- D. Uzależnienia
- E. Chuligaństwo
- F. Wandalizm
- G. Kradzieże
- H. Upadające lokalne firmy
- I. Zły stan techniczny budynków
- J. Bariery architektoniczne utrudniające poruszanie się
- K. Brak miejsc spędzania czasu wolnego
- L. Brak zieleni miejskiej
- M. Inne problemy środowiskowe (odpady, hałas, jakość powietrza, nieprzyjemne zapachy)

Zauważyć można dominację negatywnych opinii na temat Ząbkowic – praktycznie we wszystkich badanych cechach. Niekorzystnie w opinii respondentów wypadają także Strzemieszyce (głównie Strzemieszyce Wielkie) i Śródmieście. A następnie Tworzeń i Stary Gołonóg oraz Gołonóg. Respondenci najczęściej wskazują na brak miejsc spędzania czasu wolnego, zły stan techniczny budynków, problemy środowiskowe, starzenie się społeczeństwa oraz upadające lokalne firmy.

Priorytetowe projekty rewitalizacyjne

W kolejnej sekcji ankiety, respondenci mogli wskazać maksymalnie 3 najważniejsze miejsca lub obiekty w Dąbrowie Górniczej, które wymagają ich zdaniem naprawy. Wybrać mogli obiekty z poniższej listy:

- Dom Kultury Ząbkowice
- Dworzec PKP w Ząbkowicach
- Fabryka Pełna Życia
- Targowisko Miejskie przy ulicy Poniatowskiego
- Osiedle Łączna
- Ulica 3 Maja

Najczęściej rekomendowano podjęcie działań na rzecz Targowiska Miejskiego oraz ulicy 3 Maja. Podkreślano także znaczenie projektów do realizacji w Ząbkowicach (punktowe projekty dotyczące tego osiedla często pojawiały się również w kategorii „inne”). Z kolei respondenci wypełniający ankietę z udziałem ankietera, często zwracali uwagę, iż rewitalizację Fabryki Pełnej Życia uważają za trwającą lub zrealizowaną, co za tym idzie w ankiecie wskazywali na kolejne potrzeby miasta. Jako inne, respondenci najczęściej rekomendowali projekty drogowe (naprawę nawierzchni) oraz związane z remontami lub budową chodników. Kolejną kategorią były projekty modernizacyjne w szkołach. Pewna pula proponowanych projektów dotyczyła dokończenia inwestycji na rzecz rekreacji w obrębie

jezior Pogorii. Pozostałe, jednostkowe wskazania dotyczyły pojedynczych obiektów lub osiedli.

Interesariusze rewitalizacji w opinii ankietowanych

Respondenci nie udzielali odpowiedzi lub udzielali odpowiedzi niekompletnych na pytanie o rozpoznawalne organizacje zaangażowane w działania tematycznie związane z procesami rewitalizacyjnymi w mieście. Duża część ankietowanych, którzy podawali odpowiedzi w obecności ankietera, tłumaczyła brak odpowiedzi nieznajomością tego rodzaju organizacji lub ich niewielką „widocznością” w skali miasta.

Wiele udzielonych odpowiedzi dotyczyło jednostek organizacyjnych samorządu lokalnego lub podmiotów zależnych od samorządu. Wśród nich najczęściej wskazywano na Pałac Kultury Zagłębia, Dom Kultury w Żąbkowicach, kluby i świetlice osiedlowe, Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej, oddziały biblioteki, Nemo, MOSiR, Fabrykę Pełną Życia, Dąbrowski Inkubator Przedsiębiorczości, MOPS i placówki edukacyjne. Przy czym w odniesieniu do szkół i przedszkoli pojawiały się także głosy odwołujące się do aktywności rad rodziców, kół wolontariatu lub innych inicjatyw tworzonych przy tych jednostkach.

Często wskazywano na ważną rolę lokalnych klubów sportowych, klubów seniora i juniora, harcerstwa, ochotniczej straży pożarnej oraz aktywności chrześcijańskich. Powtarzające się głosy podkreślały zaangażowanie następujących organizacji/inicjatyw: Akademia Dobrych Pomysłów, Akademia Sztuk Wszelakich, Aktywna Dąbrowa, Caritas, Civitas, Dąbrowska Inicjatywa Społeczna, Dąbrowska Wigilia, Dąbrowskie Stowarzyszenie Rodzin w Kryzysie, Godne Życie, Grupa Plastyczna Dąbrowa, Inicjatywa Dąbrowska, Linia, Motoserce, Na spotkanie, Ósmy Dzień, Pogoria Biega, PTTK Dąbrowa Górnicza, Razem do Celu, Rowerowa Dąbrowa, Równe Babki, Senior - Wigor, Towarzystwo Przyjaciół Dąbrowy Górniczej, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Ziemia i My. Podawano także nazwiska pojedynczych osób. Informacje uzyskane dzięki tej części ankiety nie podlegały analizie ilościowej, zostały zebrane głównie na potrzeby prowadzenia przyszłej diagnozy pogłębionej dla obszaru rewitalizacji oraz wzmacniania partycypacji społecznej w przygotowaniu przedsięwzięć do gminnego programu rewitalizacji.

Przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz analizy eksperckiej i wnioski z przeprowadzonych badań jakości życia w mieście posłużyły do wyłonienia nowego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Proponowane obszary zostaną poddane kolejnym konsultacjom, po zakończeniu których obszary zostaną przyjętą uchwałą Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej. Kolejnym etapem będzie opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Dąbrowa Górnicza 2035.

Prezydent Miasta

Marcin Bazylak